

Lenita Airisto:

Työ on elämäni suurin rakkaus

Teksti Eveliina Lauhio Kuvat Riitta Supperi

Huono miesvalinta vaikeuttaa naisen menestymistä uralla, Lenita Airisto sanoo. Työelämässä yhä vahvasti vaikuttava sinkku ei haaveile eläkepäivistä. (Käynnä) »

”

Tutkimukset osoittavat, että masennus johtuu päihteistä ja bailaamisesta, ei työtaakasta.

”

Ehdotan, että elämänsä kyllästyneet suomalaiset viedään muutamaksi viikoksi asumaan köyhimpään Afrikkaan.

Nimi: Hymri Lenita Aulikki Aistio
 Syntyi: Uudenvuoden-
 yönä Helsingissä
 Ammatti: Suomalainen
 liike-elämän vaikuttaja,
 ohjelmittaja ja tietokirjailija
 Perhe: Sinkku
 Asuu: Helsingissä
 Koulutus: Diplomiekonomi
 Svenska Handelshögskolanissa Helsingissä,
 Työpäätöksopintot
 Stanfordin yliopistossa
 Yhdysvalloissa.
 Urat: 30 vuotta tv-toimittajana prime-time
 ajankohdissa Suomessa
 1960-luvun loppupuolelta
 1990-luvun 7. hetki-
 ohjelmaan. Toiminut yli 40
 vuotta yrittäjänä kansain-
 välisessä liike-elämässä.
 Hänen yrityksensä
 Aistio Oy on tuottanut
 kansainväliselle medialle
 ja yritysosalakkeille keh-
 distettyä vienninestä-
 miskampanjoita ja multime-
 dia showesityksiä.
 Success Story Finland ja
 Creative Finland -maail-
 mankiertueet markki-
 noivat Suomi-brändiä:
 Suomen raskasta
 teollisuutta, muotoilua,
 matkailua ja kultuuria.
 Kirjoittanut kahdeksan
 tietokirjaa, jotka on
 julkaissut sekä Otavan pa-
 peri- että Elisän sähkö-
 javerisoina. Aihvina Yrit-
 täjien naisten oikeudet,
 väestön ikärakenteiden
 muutokset, ja globaalitai-
 louden hyödyntäminen.
 Suomen tietokirjailijat
 ry:n jäsen.
 Kannatusseurukset: Suo-
 men leijonan ritariikan
 ensimmäisen luokan
 ritariemerkki. Suomen
 sotainvalidien veljeslii-
 ton valitsema Suomen
 Nainen, Suomen Liike- ja
 Virkkaisten valitsema
 Vuoden Nainen, Suomen
 10 vaikutusvaltaisimman
 naisen kärkejuokossa.
 (Talous tutkimus)

”

Pänsin kaikki
 uupumiskonsultit
 kotiarestiin.

”

En sovi
 roolimalliksi.

FARKKUIHIN JA VALKOISEEN
 neuleeseen pukeutunut **Lenita
 Aistio** käyttäytyy elegantisti –
 ja kielellä kuin nekkämies. Hän
 arvostelee Yle-radion talousohjelmia, puks-
 istuvia linttipölkkiä ja naistenlehtien hömp-
 päjuttuja.

Lenita siteeraa kansainvälisten talousväl-
 tilöiden tekstejä ja heittäi väliin lausahduksia
 englanniksi, give me a break! Hän tiestää
 juttukumppaninsa yleislylystyä ja kielilylytyä
 vastaamasta kysymyksiin, jotka eivät ole hän-
 nen mielestään tarpeeksi alkykälkiä.

Hän puuskattelee, tuhahtelee ja innostuu.
 Lenita iskee silmää ja heilauttaa pöröistä
 tarkkaansa. Hän on ystäväillinen, hauska ja
 hämmäntävä. Hersyvät narua tietokirjaili-
 ja, diplomekonomi puhua pulputta tavis-
 tuotteista, taloudesta ja siitä, miten Suomi
 saadaan pysymään maailman talouskartalla.

Taviksen tarkoitus

Lenita päätyi hillaattain lööppöhin toteamalla
 Suomi Areenan talouspaneelin puheenjoh-
 tajana, että tavat on luuseri. Taviksella hän
 tarkoitti keskinkertaista.

–Esimieheni yrityksen, jotka tuottavat ma-
 ilmanmarkkinoille kelpaamattomia keskink-
 kertaisia tuotteita, eivät ole hyväksi Suomen
 työllisyydelle ja menestymiselle. Täytyykö
 tässä väentää rautalangasta vielä nollia? Le-
 nita kysyy.

–Suomen tuotantokustannuksilla keski-
 tuote ei mene kaupaksi kansainvälillä
 markkinoilla, kun samantoinen tuote
 voidaan valmistaa esimerkiksi Kiinassa hal-
 vemalla. Maailmalla maksetaan tyllä kor-
 keatasoisesta tuotteesta tai palvelusta, mutta
 keskinkertainen ei tavisi ei riitä.

Hän on tytytyksinen, että sai sanomillaan
 paljon huomiota.

–Minun ei tarvitse esitellä miestyväni
 lehtien palstoilla. Riittää, kun avaan silloin täl-
 löin suuni ja kerron, miten asiat ovat. Onhan
 se siunattu tili.

Hän ei hämmästä, että kaikki eivät ymmär-
 täneet hänen heittonsa tarkoitusta. Internetin
 keskustelupalstoilla tavis-lausahduksesta
 syntyi kohu. Niitä palstoja Lenita ei seuraa.

–Minulla ei ole aikaa laskettua sille tasolle.
 Vuorokaudessa on vain 24 tuntia, jotka halu-
 an käyttää tarkain tiedon keräämiseen. Luen
 päivittäin The International Herald Tribune
 -sanomalehteä, The Economist -lehteä ja
 muita poliittisia viikkolehtiä.

–Olen aina priorisoitunut ajankäyttöni. Kun
 opiskelin, tein sen nopeasti. En roikkunut
 pömpäilylajien joukossa, enkä notku nykä-
 änkään pubeissa.

Svenska Handelshögskolanissa ekonomiaa
 opiskellut Lenita valmistui ensimmäisten
 joukossa. Koulun parhaita arvosanoja hän ei
 kuitenkaan saanut.

–En ole koskaan tähännyt priimuksiksi.
 Raioitin opiskeluni itse, sillä siihen aikaan ei

ollut opintotukia ja Hanken oli kallis koulu.
 Olin koko ajan töissä ja loput maksoin lainoi-
 la. Maksoin myös läidelleni korvasta siitä, että
 sain vielä aikuisena asua kotona.

Siirtyminen ylätasolle

Lenitasta kaikkien suomalaisten tulisi koulut-
 tautua ja kehittää osaamistaan, jotta työpaik-
 kamme eivät karkaa ulkomaille.

Hän kehuu peruskoulujärjestelmää, mutta
 muistuttaa jatkokoulutuksen ja erikois-
 tumisen tärkeydestä. On pakko kehittää
 osaamistaan pärjätäkseen kansainvälisessä
 kilpailussa.

Tilastotieteilijän tutkimukset osoittavat,
 että työttömyys iskee pahiten peruskoulu-
 pöhläisiin nuoriin ja vähenee mitä enemmän
 henkilö on ammatillista koulutusta.

–Maat, joita jokin aika sitten kutsuttiin kol-
 mannen maailman maiksi, ovat nyt meidän
 haastavimmat kilpailijamme. Meidän täytyy
 siirtyä ylätasolle, jotta pärjäämme talouski-
 palussa ja säilytämme hyvinvointivaltomme
 edut.

Lenita ei ymmärrä, miksi suomalaiset eivät
 käytä mahdollisuuttaan ponnistaa pitkäalle ja
 panna sitä elämänsä laatuun.

–Suomessa on tarjolla ilmainen koulutus,
 mutta siitä ei oteta kukaan tehoja irti.

–Nuoret eivät ole tyhmiä, mutta heiltä on
 kenties paapottu. Vanhemmat eivät ole kas-
 vattaneet heitä. Jos 12-vuotiaita heiluu hi-
 malassa kadulla, heidän vanhempansa pitisi
 panna purkaan.

”

Jos 12-vuotiaita heiluu
 humalassa kadulla,
 heidän vanhempansa
 pitisi panna purkaan.

Kouluttautamisen lisäksi Suomeen on
 Lenitan mielestä saatava pikaisesti osajää
 myös ulkomailta. –Illi pömpäilyä maana ovat
 voimanne eivät nyrä riittäväin.

–Suomen talous tarvitsee kasvua. Maam-
 eista viennistä, ja vierti ei vedä. Jos emme
 onnistu, meillä on edessä sama kohtalo kuin
 Kreikalla.

–Suomen pitäisi saada uutta energiaa ja
 positiivista asennetta. Monet täällä asuvat ul-
 komaalaiset ihmettelevät, miten negatiivisia
 suomalaiset ovat heitä kohtaan.

–Pänsin kaikki uupumiskonsultit kotiares-
 tiin. Tilastot osoittavat, että Suomessa työte-
 ho on heikentynyt.

–Juttumukset osoittavat, että maseneus
 johtuu päihetistä ja **1** **1** **1**

ballaamisesta, ei työtakaista. Ehdotan, että elämänsä kyllystyneet suomalaiset viedään muutamaa viikoksi asumaan köyhimpään Afrikkaan. Eiköhän pää selvä!

Lenitan mielestä rikkaassa Suomessa menestyminen on pitkälti omasta asenteesta kiinni. Vottaminen on korvien välissä. Saavutukseen elämänsä ihmisen täytyy ponnistella.

Kodin perintö

Lenitan asenne on peräisin kotikasvatuksesta. Sitä on Akatemista pianistoksi valmistunut äiti ja ensin liike-elämässä ja myöhemmin akateemisessa elämässä uran tehnyt isä paikkaita aina ahkerasti töitä.

– Isäni muistutti minua joka päivä siitä, että tärkeintä elämässä on opiskelu. Hän sanoi, että kaikki muu voidaan pommittaa maan tasalle, mutta tieto jää.

Sota-alku vaikutti suuresti Lenitan suvaitsevasti.

– Lapsuuteni muistikuvat liittyvät siihen, että koko kerrostalon ihmiset istuivat hiljaa kylmässä pommisuojassa ja pelkäsivät kuolemaa. Tammistöistä olohuoneista ei kava-

rukavaa ihmistä.

Sodan kauheuksien keskellä varttui sinikärsäinen nainen, jonka Sotainvalioidit kruunasivat Helsingin kaupparokkeakoulun juhlasalissa 19. huhtikuuta 1954 Suomen Neidoksi. Lenita kuvailee työtä edelleen elämänsä suurimmaksi rakkaudeksi.

– On tietysti ollut muitakin rakkauteita, mutta työ on antanut minulle merkityksen elämäni. Työelämässä mukana oleminen mieleni pyöry virkeänä, sanoo Lenita, joka ei todellakaan haaveile eläkepäivistä.

Työ on hänen mielestään niin kivaa, ettei vapaa-aikaan harrastuksia kaipaa ollenkaan. Luova ihminen tekee töitä koko ajan – ja nauttii siitä.

– Nukun kahdeksasta kymmeneen tuntia joka yö. Muunlaista rentoutumista en kaipaa. En tarvitse löhöilyä, vaan inspiraatiota ja hetkiä, jotka nousuvat kasikirjenteistauden ylipuolelle taattein, coppera, ja baletti ja varsinkin huippusuojajien Vensjäläitä.

Lapsille isä

– Mikä riviintilanne on näin vähän sosekkaita? Teidän pitäisi ryhtyä mainostamaan

Koko kerrostalon ihmiset istuivat hiljaa kylmässä pommisuojassa ja pelkäsivät kuolemaa.

Kalastajatorpan upeita puutteita! Tämä on johtoportaalta huonoa talouden hoitoa. Lenita antaa pohdittavia twiititilalle.

– Mansikkota kermavaahdon kera nauttii nainen pitkä pienen tauon ja hymyilee valloittavasti. Vettä kaatamaan tullut nuori mies punastuu.

Näisten asemasta puhuttaessa Lenita kuvailee: Hän kimpautuu kysymyksestä, joka koskee naisten ja miesten mahdollisuuksia.

– Ei tämmöstä kysymystä voi esittää tänä päivänä! On lähtöoletus, että naisilla ja miehillä ovat samat lähtökohdat. Jos nainen käy samat koulut kuin mies, niin miksi hän ei pääsisi urallaan yhtä pitkälle?

Oman yrityksenään toimintajohtajan mie-

lestä naisen menestyminen työelämässä on pitkälti kiinni siitä, minkälaisen miehen hän löytäen valitsee.

– On ratkaisevaa, valitseeko nainen lapsilensa isän. Jos hän ottaa kumppanikseen kunnon miehen, joka jakaa vastuun perheestä, nainen menestyy. Huono miesvalinta vaikeuttaa naisen urakehitystä.

Kymmenen vuotta Ruotsalaisen Kansanpuolueen kansanedustajan, kauppatieteen lisensiaatti **Ingvar S. Melinin** kanssa naimisissa ollut Lenita keskittyi myös avoimittensa aikana täysillä uraansa.

Sopimaton roolimalli

Lenita on tullut tunnetuksi milloin tennissukien käytön, milloin suomalaisten huonon apinaenglantin ja Junniten arvostelijana. Tällä naisella riittää mielipiteitä, mutta roolimalli hän ei halua olla kenellekään.

– En sovi roolimalliksi, enkä yritä neuvoa muita. Haluan vaan elää omaa elämäni ja pitää hauskaa.

– Annan ihmisille pajon herätellemällä heitä. Monet naiset pysäyttävät minut kadulla ja kertovat hurranneensa television ääressä,

kun olen puhunut suuni puhtaaksi juuri siitä, mitä hekin ovat halunneet sanoa ääneen.

Vaikka Lenita ei halua jakaa neuvoja, hänelle tulee vielä haastattelun lopuksi mieleen yksi tärkeä teema, mistä hän haluaa puhua.

– Prostituutio pitäisi kielittää ehdottomasti Suomessa lailla. Ei ole olemassa aloitakaan vapasehtolaisia prostituoituja. On inoestini, rakkauden ja väkivallan uhreja, jotka ovat heikkoina invalidina ajatuneet prostituoituihin. Naiset täytyy pelastaa tältä jultmuudelta!

– On täysin haruista, että muka opiskelijat rahoittavat opintojaan prostituutioilla. Höpö höpö! Jos joku näin keuhkoille niin trendivaatteisiin ne rahat menevät. Suomessa on ilmaiset opinnot ja lisäksi opintotuki.

Lenitan mielestä maamme kaltaisen sivistysvaltion tulisi tehdä seksin ostamista rikos. Nainen ei ole kaupattavaa, ja ihmislauman on jarmarkinat ovat historiaa. Se on seuraava asia, mikä yhteiskunnassa pitäisi saada kuntoon.

– Aiheesta pitäisi kirjoittaa rehellisesti ja asiallisesti myös naistenlehdissä.